

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI i KONSUMENTÓW**

Warszawa, 19 kwietnia 2022 r.

DIH-3.707.9.2022.AWS

DECYZJA DIH-III/61/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie z 17 grudnia 2021 r. (nr akt kontroli: DP.8361.91.2021), na mocy której przedsiębiorcy: Edwardowi Brodowicz prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą: Handel Produkcja Usługi PARKAN Edward Brodowicz w Przeworsku wymierzono karę pieniężną, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z tytułu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, w odniesieniu do 55 asortymentów łącznie (poprzez: niewidocznienie informacji o cenie i cenie jednostkowej lub niewidocznienie właściwej informacji o cenie i cenie jednostkowej w odniesieniu do 5 produktów; niewidocznienie ceny jednostkowej dla 50 produktów), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 29 września oraz 1 października 2021 r. inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie (zwanego dalej: „Podkarpackim WIIH” bądź „organem pierwszej instancji”), działając na podstawie upoważnienia nr DP.8361.91.2021 z 29 września 2021 r., przeprowadzili kontrolę w sklepie ... w Przeworsku, należącym do ww. przedsiębiorcy (zwanego dalej również „stroną”, „stroną postępowania” bądź „przedsiębiorcą”).

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r., poz. 162) (zwanego dalej: „Prawem przedsiębiorców”), skierowano do

przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 3 września 2021 r. (sygnatura: DP.8360.64.2021), ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego kontrolę prawidłowości przekazywania przez przedsiębiorców informacji o cenach towarów i usług.

W trakcie kontroli sprawdzono m. in. przestrzeganie przez przedsiębiorcę obowiązku uwidaczniania cen oraz cen jednostkowych, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r., poz. 178) (zwaney dalej: „ustawą o informowaniu o cenach”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121) (zwanego dalej: „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”).

W dniu kontroli, tj. 29 września 2021 r. inspektorzy sprawdzeniu poddali 108 partii produktów wybranych z oferty handlowej, stwierdzając nieprawidłowości przy 55 z nich, tj.:

- brak informacji o cenie i cenie jednostkowej lub brak właściwej informacji o cenie i cenie jednostkowej w przypadku 5 produktów;
- brak ceny jednostkowej w odniesieniu do 50 produktów.

Szczegółowe ustalenia poczynione przez inspektorów reprezentujących Podkarpackiego WIIH, jak i dokładny wykaz produktów z nieprawidłowościami udokumentowano w Protokole kontroli (nr akt kontroli: DP.8361.91.2021), znajdującym się w aktach sprawy oraz Załącznikach do tego Protokołu (w tym dokumentacji fotograficznej). Do niniejszego Protokołu kontrolowany przedsiębiorca nie wniósł uwag w przewidzianym ustawowym terminie.

W dniu kontroli, tj. 29 września 2021 r. osoba upoważniona do reprezentowania przedsiębiorcy złożyła pisemne oświadczenie, w którym poinformowała, że brak cen i cen jednostkowych wynika z niedopatrzenia i niewiedzy oraz zobowiązała się do niezwłocznego usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Stwierdzone nieprawidłowości zostały wyeliminowane w trakcie trwania kontroli, co zostało potwierdzone przez inspektorów reprezentujących Podkarpackiego WIIH w Protokole kontroli.

W dniu 25 listopada 2021 r. Podkarpacki WIIH otrzymał od przedsiębiorcy drogą elektroniczną informację dotyczącą przychodów firmy za 2020 r.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 22 listopada 2021 r. (sygnatura: DP.8361.91.2021) Podkarpacki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego z tytułu niewykonania obowiązku określonego w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. w piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735, z późn. zm.) (zwaney dalej: „kpa”), strona została pouczone o przysługującym jej prawie do czynnego udziału wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma. Niniejsze

zawiadomienie strona odebrała w dniu 23 listopada 2021 r. Nie skorzystała jednak z przysługujących jej uprawnień.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Podkarpacki WIIH decyzją z 17 grudnia 2021 r. (nr akt sprawy: DP.8361.91.2021), nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, za niewykonanie w miejscu sprzedaży detalicznej, tj. sklepie należącym do ww. przedsiębiorcy, wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, obowiązku uwidaczniania cen w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie dla łącznie 55 asortymentów towarów, poprzez:

- niewidocznienie informacji o cenie i cenie jednostkowej lub niewidocznienie właściwej informacji o cenie i cenie jednostkowej dla 5 produktów;
- niewidocznienie ceny jednostkowej dla 50 produktów.

Niniejszą decyzję doręczono stronie w dniu 20 grudnia 2021 r.

W dniu 12 stycznia 2021 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” bądź „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Podkarpackiego WIIH akta dotyczące postępowania administracyjnego przeprowadzonego wobec przedsiębiorcy wraz z pismem przekazującym odwołanie (do przesłanej dokumentacji nie załączono odwołania przedsiębiorcy). Organ pierwszej instancji odwołanie strony przekazał Prezesowi UOKiK pismem z 19 stycznia 2022 r. w piśmie tym strona skarżąca zwróciła się z prośbą o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Ponadto, w uzasadnieniu odwołania podniosła m. in. że:

- 1) kontrola nie była obiektywna, gdyż zdaniem strony losowy wybór produktów był tendencyjny i miał na celu sztuczne zawyżenie ilości procentowej produktów z brakiem ceny jednostkowej;
- 2) brak oznakowania części produktów w ocenie odwołującego nie stanowi znacznego zagrożenia dla interesów majątkowych klientów;
- 3) zarzut braku możliwości porównania cen w przypadku odwołującego się jest marginalny;
- 4) prowadzenie działalności w okresie pandemii jest znacznie utrudnione (nieobecności pracowników spowodowane kwarantannami; choroba i związana z tym 4-miesięczna nieobecność przedsiębiorcy przyczyniła się do zmniejszenia i ograniczenia nadzoru nad organizacją pracy w firmie).

Pismem z dnia 19 stycznia 2022 r. Prezes UOKiK zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 § 1 kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych

dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień. Dodatkowych materiałów i dowodów do sprawy nie wniesiono.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył i stwierdził.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Stosownie do § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Natomiast, w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy;
- 3) metr lub metr kwadratowy - dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni;
- 4) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

W świetle art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł. Przepis ten, w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane. Dowiedzenie, że określony podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną.

Jednocześnie, w myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy przy ustalaniu kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji wykazał, że: w przypadku 5 produktów nie

uwidocznił informacji o cenie i cenie jednostkowej (lub nie uwidocznił właściwej informacji o cenie i cenie jednostkowej) oraz nie uwidocznił ceny jednostkowej w odniesieniu do 50 produktów.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Podkarpacki WIIH nałożył, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) na ww. przedsiębiorcę, który nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Po przeanalizowaniu całokształtu zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności Protokołu kontroli (nr akt kontroli: DP.8361.91.2021) oraz dokumentacji fotograficznej zebranej w trakcie kontroli, organ drugiej instancji nie miał wątpliwości co do naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Podkarpacki WIIH słusznie uznał, że niewidocznienie konsumentom informacji o cenie, cenie jednostkowej (bądź niewidocznienie właściwej informacji o cenie, cenie jednostkowej) w kontrolowanej placówce, godziło w oczywisty sposób w prawa konsumentów. Stwierdzono bowiem nieprawidłowości w przypadku 55 produktów na 108 towarów skontrolowanych ogółem, co daje odsetek nieprawidłowości na poziomie około 51%.

Jak wynika z treści skarżonej decyzji, Podkarpacki WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej kierował się kryteriami wynikającymi z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, dokonując prawidłowej, zdaniem Prezesa UOKiK, oceny stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy oraz wielkości jego obrotów i przychodu.

Po ponownym przeanalizowaniu powyższych przesłanek Prezes UOKiK zważył i stwierdził:

Stopień naruszenia obowiązków: czynności kontrolne przeprowadzone wobec strony postępowania wykazały, iż przedsiębiorca nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach tj. nie uwidocznił cen/cen jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości i umożliwiający ich porównanie. Kontrola przeprowadzona przez inspektorów reprezentujących Podkarpacki WIIH, w miejscu sprzedaży detalicznej, w sklepie w Przeworsku wykazała, że w przypadku 5 rodzajów produktów ww. przedsiębiorca nie uwidocznił informacji o cenie i cenie jednostkowej (lub nie uwidocznił właściwej informacji o cenie i cenie jednostkowej), a dla 50 produktów nie uwidocznił ceny jednostkowej. w konsekwencji powyższego, w omawianym przypadku konsumenci zostali pozbawieni dostępu do właściwej i rzetelnej informacji o cenach oraz cenach jednostkowych. Cena towaru należy do podstawowych, istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem przez konsumentów towarów, natomiast cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów - podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego itp. Uwidocznienie ceny produktu jest ustawowym obowiązkiem

sprzedawcy, zaś funkcją ceny jednostkowej jest umożliwienie konsumentom porównania cen produktów w sposób optymalny na podstawie prostych kalkulacji, bez konieczności przeprowadzania skomplikowanych działań matematycznych. Dlatego też oprócz ceny za określony produkt, w miejscu sprzedaży (na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w jego pobliżu) powinna być uwidoczniiona cena jednostkowa, a więc właściwe przeliczenie na odpowiednią jednostkę miary (np. litr, kilogram). Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównywać ceny takich samych bądź podobnych produktów w sposób nieskrępowany, ale również mogą przekonać się czy podana cena jednostkowa (np. za litr, kilogram) jest dla nich odpowiednia. Zatem, brak podanych cen jednostkowych przy towarach utrudnia kupującym dokonanie optymalnego i właściwego dla nich wyboru, a tym samym narusza ich interesy ekonomiczne oraz pozbawia ich prawa do rzetelnej i pełnej informacji o cenie. Nie sposób więc uznać, że brak uwidocznienia cen bądź cen jednostkowych nie ma istotnego charakteru. Prezes UOKiK podzielił w tym względzie stanowisko Podkarpackiego WIIH i uznał, że stopień naruszenia obowiązków w tym zakresie był istotny, ponieważ uchybienia w zakresie braku cen/cen jednostkowych dotyczyły około 51% skontrolowanych towarów;

Dotychczasowa działalność podmiotu: analizując powyższą przesłankę organ wziął pod uwagę okoliczność, iż strona nie naruszyła wcześniej przepisów o informowaniu o cenach i ich uwidacznianiu. z drugiej jednak strony, kontrolowany podmiot przez 27-letni okres prowadzenia działalności gospodarczej prowadzonej w sposób ciągły (zgodnie z wpisem dokonany w CEIDG prowadzi działalność od 1 marca 1995 r.) winien był nabyć niezbędną wiedzę o zobowiązaniach jakie na nim ciążyą. Obowiązek umieszczania cen/cen jednostkowych na towarach, ich uwidaczniania w miejscu sprzedaży wynika z podstawowych przepisów i powinien być bezwzględnie respektowany. Organ zwraca przy tym uwagę, że strona w dniu 3 września 2021 r. tj. 26 dni przed rozpoczęciem kontroli odebrała zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli (pismo z dnia 3 września 2021 r., znak: DP.8360.64.2021) ze wskazanym wyraźnie zakresem przedmiotowym kontroli, sformułowanym jako: „kontrola prawidłowości przekazywania przez przedsiębiorców informacji o cenach towarów i usług”. Zatem, po otrzymaniu niniejszego zawiadomienia przedsiębiorca powinien był przewidzieć konsekwencje zapowiedzianej kontroli i odpowiednio do niej przygotować, w tym miał możliwość podjęcia zawczasu odpowiednich działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości, jednak jak wykazała późniejsza kontrola tego nie uczynił. Nieprawidłowości zostały ujawnione w toku prowadzonej kontroli i nie budziły wątpliwości co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających wymierzenie kary pieniężnej;

Wielkość obrotu i przychodu: odnosząc się do trzeciej przesłanki określonej w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach należy stwierdzić, że strona przedłożyła na rzecz organu pierwszej instancji wynik finansowy dochodów osiągniętych w okresie poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej za rok 2020 (Bilans Firmy; Zapisy w buforze za okres od 01.01.2020 do 31.12.2020; data wydruku: 24.11.2021); organ pierwszej instancji uwzględnił tę informację w toku postępowania administracyjnego.

Mając na względzie powyższe, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału dowodowego, organ odwoławczy uznał odwołanie strony za bezzasadne. w opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie przez Podkarpackiego WIH kara została ustalona w sposób prawidłowy, w oparciu o przesłanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach i znajdowała potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Wykazane bezsprzecznie w toku kontroli uchybienia strony w zakresie prawidłowego oznakowania towarów informacjami o cenach oraz cenach jednostkowych nie może się odbywać ze szkodą dla konsumentów. Zdaniem Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji słusznie uznał, iż strona dopuściła się naruszenia wymagań prawnych w zakresie informowania konsumentów o cenach, cenach jednostkowych towarów w stopniu uzasadniającym wymierzenie kary pieniężnej.

Prezes UOKiK stwierdza, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciężących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie - udowodnienie faktu braku właściwej informacji w zakresie ceny (ceny jednostkowej) towaru jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy niedopełnienie obowiązku uwidocznienia cen w określony sposób nastąpiło w winy umyślnej czy nieumyślnej kontrolowanego czy też nie. w niniejszym przypadku kluczowe znaczenie dla organu ma fakt, iż w chwili kontroli informacje o cenach/ cenach jednostkowych nie były dostępne dla konsumentów. Dodatkowo, wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organy Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem, samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciężącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną.

Prezes UOKiK wskazuje dalej, że od przedsiębiorcy, jako profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego oczekuje się znajomości przepisów m. in. w zakresie regulacji dotyczących właściwego informowania o cenach oferowanych do sprzedaży towarów. To przedsiębiorca powinien być dołożyć należytej staranności, aby jego działalność była prowadzona zgodnie w obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, organ drugiej instancji zaznacza, że nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami.

Podkreślić przy tym należy, że obowiązujące przepisy prawa nie przewidują żadnych odstępstw w zakresie uwidaczniania cen ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy dokonującego sprzedaży detalicznej towarów. w niniejszym przypadku przedsiębiorca wprowadził usunął uchybienia, jednakże podkreślić należy, że nawet fakt zaprzestania naruszenia przepisów zwalnia stronę z odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązków stwierdzonych w chwili kontroli.

Strona postępowania w odwołaniu wniosła o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. W uzasadnieniu odwołanie zaznaczyła, że:

- 1) kontrola nie była obiektywna, gdyż jej zdaniem „losowy wybór” produktów był tendencyjny i miał na celu sztuczne zawyżenie ilości procentowej produktów z brakiem ceny jednostkowej;
- 2) brak oznakowania części produktów w ocenie odwołującego nie stanowi znacznego zagrożenia dla interesów majątkowych klientów;
- 3) zarzut braku możliwości porównania cen w przypadku odwołującego się jest marginalny;
- 4) prowadzenie działalności w okresie pandemii jest znacznie utrudnione (nieobecności pracowników spowodowane kwarantannami; choroba i związana z tym 4-miesięczna nieobecność przedsiębiorcy przyczyniła się do zmniejszenia i ograniczenia nadzoru nad organizacją pracy w firmie).

Jak wynika z akt sprawy przekazanych przez organ pierwszej instancji, strona brak cen/ cen jednostkowych) w miejscu sprzedaży tłumaczyła „niedopatrzaniem” oraz „niewiedzą”.

Odpowiadając na powyższe argumenty, Prezes UOKiK wskazuje, iż nie zasługują one na uwzględnienie.

Ad. pkt 1

Jak już wyżej stwierdzono naruszenie przepisów dotyczących uwidaczniania cen/ cen jednostkowych dotyczyło ponad połowy skontrolowanych ogółem cen produktów. W tym miejscu wyjaśnić należy, że zarówno ustawa o informowaniu o cenach, jak i również wydane na jej podstawie rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług nie określają sposobu czy metody kontroli przestrzegania tychże przepisów. Kwestie te nie są również regulowane w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706).

O konieczności zachowania „obiektywnego” charakteru kontroli można jednak wnioskować z art. z art. 8 § 1 kpa, który wskazuje, iż: „Organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania” i powielającego tę zasadę art. 12 ustawy Prawo przedsiębiorców, tj. zasady pogłębiania zaufania, proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania: „Organ prowadzi postępowanie w sposób budzący zaufanie przedsiębiorców do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania.” Żaden z cytowanych wyżej przepisów nie precyzuje jednak wytycznych co do sposobu dokonywania wyboru produktów do kontroli. Wymieniony w Protokole kontroli „losowy” sposób dokonania wyboru produktów do kontroli oznacza tyle, co zdanie się na los lub oparty na losowaniu dobór, w sposób przypadkowy, produktów poddanych ocenie w zakresie uwidaczniania cen (cen jednostkowych). Zauważyć należy, że o wyborze poszczególnych produktów poddanych kontroli decyduje organ kontroli, a nie kontrolowany przedsiębiorca. Organ jakim jest

Inspekcja Handlowa posiada uprawnienia i kompetencje do przeprowadzania kontroli (przewidzianej lub niezapowiedzianej), w której sam określa ilość czy rodzaj asortymentu do kontroli.

Strona we wniesionym odwołaniu zakwestionowała prawidłowości wyboru produktów z dwóch regatów. Z jej odwołania nie można jednak w sposób jednoznaczny ustalić dlaczego wybór tych a nie innych produktów uznała za tendencyjny i mający prowadzić do sztucznego zawyżenia ilości procentowej produktów zakwestionowanych, a innych nie. w tym miejscu podkreślić należy, że strona skarżąca pomimo, iż została prawidłowo pouczona o przysługującym jej prawie do wniesienia uwag (zastrzeżeń) do Protokołu kontroli, w żaden sposób nie kwestionowała ustaleń kontroli poczynionych przez organ pierwszej instancji.

Na uwagę zasługuje również fakt, że przypadki w których inspektorzy Inspekcji Handlowej sprawdzali prawidłowość informowania o cenach dla losowo wybranych asortymentów produktów były już niejednokrotnie poddane nadzorowi sądów administracyjnych. Takiej sprawy dotyczy chociażby wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 stycznia 2021 r., sygn. VI SA/Wa 1690/20, w uzasadnieniu faktycznym którego podano: „(...) sprawdzono prawidłowość informowania o cenach wybranych losowo 503 asortymentów produktów znajdujących się w ofercie handlowej, z czego, w wypadku 15 losowo wybranych produktów dokonano porównania cen uwidocznionych z cenami zakodowanymi w kasie, (...)”, podobnie jak: wyrok WSA w Warszawie z dnia 2 grudnia 2020 r., sygn. VI SA/Wa 1268/20; wyrok WSA w Warszawie z dnia 2 grudnia 2020 r., sygn. VI SA/Wa 1269/20). w żadnej z takich spraw sąd nie wskazał na wadliwość działania inspektorów. Wobec powyższego, Prezes UOKiK uważa, że zarzut strony należy uznać za bezzasadny.

Ad. pkt 2

Obowiązujące przepisy prawne, tzn. ustawa o informowaniu o cenach oraz rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen nakładają na przedsiębiorców prowadzących sprzedaż detaliczną towarów (usług), obowiązek uwidaczniania cen oraz cen jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Art. 4

ust. 2 pkt 2 ww. ustawy przewidział dla ministra właściwego do spraw gospodarki delegację ustawową do wydania rozporządzenia zawierającego wykaz towarów, w przypadku których nie jest wymagane uwidocznienie ceny jednostkowej towarów (usług). Wykaz taki znajduje się w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Zgodnie z tym przepisem wymogu uwidaczniania cen jednostkowych nie stosuje się do:

- 1) towarów, których cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży;
- 2) towarów sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie w zestawach (kompletach);
- 3) towarów nieżywnościowych sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie lub właściwości wyłącznie w parach;
- 4) produktów leczniczych w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271 z późn. zm.).

Wskazane przez stronę przykładowe krzyżyki dystansowe nie mieszczą się w tym zamkniętym katalogu, a więc nie podlegają zwolnieniu z obowiązku uwidaczniania ceny jednostkowej.

Wątpliwości budzi również argument strony, w którym stwierdza, że po zastosowaniu się do zaleceń Inspekcji Handlowej klienci sklepu zadają obsłudze sklepu liczne pytania w stylu: „która cena jest prawidłowa?”, „ile za to zapłacę?”. w toku czynności kontrolnych ustalono bowiem, że dla pozostałych produktów ze 108 skontrolowanych produktów ceny oraz jednostkowe były podane w sposób prawidłowy. w takim przypadku brak jest logicznego uzasadnienia dlaczego konsumenci mają problemy z odczytaniem cen i cen jednostkowych tylko na produktach zakwestionowanych podczas kontroli, a nie na wszystkich znajdujących się w sklepie czy prawidłowo oznakowanych. Jednym z wyjaśnień takiego stanu rzeczy mógłby być fakt, że poza zakwestionowanymi i poprawionymi produktami żadne inne nie miały ceny jednostkowej. Taka postawa klientów budzi obiekcyjne, zwłaszcza że od wielu lat we wszystkich sklepach uwidacznia się ceny i ceny jednostkowe. W związku z tym, ww. zarzut strony należy uznać za chybiony.

Ad. pkt 3

Oczywistym jest, że obowiązujące przepisy dotyczące cen w sposób jednoznaczny nakładają na przedsiębiorców (sprzedawców) obowiązek podawania cen i cen jednostkowych. Porównanie ceny za określoną jednostkę różnych towarów pozwala konsumentom na świadomy wybór przez optymalne dobranie producenta, rodzaju produktu, ilości nominalnej produktu w opakowaniu itp. i na podjęcie przez nich najbardziej korzystnej decyzji zakupowej. Zarówno cena jak i cena jednostkowa pozwala na dokonywanie wyboru pomiędzy różnymi sprzedawcami, sklepami. o tym, czy dana informacja ma znaczenie dla danego nabywcy nie decyduje sprzedawca, lecz ustawodawca, nawet jeżeli dotyczy to tylko 3 produktów, jak usiłuje dowieść strona.

Ponadto, z punktu 6 preambuły do dyrektywy nr 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. UE L 80 z 1998 r.), implementowanej do prawa krajowego ustawą o informowaniu o cenach towarów i usług, wynika obowiązek podawania ceny sprzedaży oraz ceny jednostkowej, który przyczynia się znacząco do lepszego przekazywania informacji konsumentom, jako że najłatwiejszym i zarazem najlepszym sposobem jest umożliwienie konsumentom dokonania oceny i porównania cen produktów w sposób optymalny i tym samym dokonania świadomego wyboru na podstawie prostych porównań. Reasumując, podniesiony przez przedsiębiorcę w punkcie 3 zarzut, będący oceną subiektywną, należy uznać za pozbawiony podstaw.

Ad. pkt 4

Bezspornym jest, że prowadzenie działalności gospodarczej w warunkach panującej pandemii jest znacznie utrudnione. Nie ulega też wątpliwości, że przypadki zachorowań przedsiębiorców czy ich pracowników oraz ich rodzin bądź przechodzenie na kwarantannę mogą zakłócać pracę przedsiębiorstwa. Strona nie przedstawiła żadnych dowodów w tej

sprawie. Jednak należy mieć na względzie, że to przedsiębiorca odpowiada za organizację pracy w firmie oraz za nadzór nad pracownikami pozostającymi pod jego kontrolą. Organizacja ta nie może się odbywać ze szkodą dla konsumentów. Co więcej, jak już wskazano wyżej, kontrola przedsiębiorcy została przeprowadzona z uprzednim zawiadomieniem o zamiarze jej przeprowadzenia, a pomiędzy zawiadomieniem a wszczęciem kontroli upłynęło ponad 3 tygodnie. w opinii organu kontrolowany podmiot miał zatem wystarczającą ilość czasu by do kontroli tej odpowiednio się przygotować. Nadto, Podkarpacki WIIH w treści decyzji słusznie zauważył, że: „Gdyby nie działania kontrolne organu, przedsiębiorca mógłby w dalszym ciągu błędnie informować swoich konsumentów o cenach i cenach jednostkowych towarów, narażając ich tym samym na podjęcie niekorzystnej dla nich decyzji.”

Zauważyć należy również, że okoliczność „niewiedzy” lub „niedopatrzenia”, na które powoływała się strona w toku prowadzonego postępowania administracyjnego, z pewnością nie przemawia na korzyść skarżącego przedsiębiorcy, albowiem to od niego, jako profesjonalisty, oczekuje się znajomości podstawowych przepisów w zakresie działalności którą prowadzi i ich respektowania, tym bardziej jeżeli strona funkcjonuje na rynku od stosunkowo długiego okresu czasu. Sprawując nadzór nad placówką którą prowadzi, przedsiębiorca powinien był tak zorganizować jej działanie by zapobiec naruszeniu przepisów. Ponadto, na przedsiębiorcy spoczywa również obowiązek dopilnowania, by konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą i rzetelną i nie budzącą wątpliwości informację o cenach oraz o cenach jednostkowych towarów które nabywa. Okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy, natomiast zadaniem organów Inspekcji Handlowej jest weryfikowanie i egzekwowanie, czy i w jakim stopniu obowiązek ten jest należycie spełniony.

Przechodząc do prośby strony o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, Prezes UOKiK stwierdza nie znajduje podstaw do zastosowania środków przewidzianych w art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. Przepis ten statuuje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. W przedmiotowej sprawie strona dopuściła się naruszenia przepisów dotyczących cen i ich uwidaczniania w odniesieniu do około 51% skontrolowanych towarów. Powyższe wskazuje, że wagi naruszenia nie można uznać za znikomą, a tym samym pierwsza część przesłanki nie została spełniona. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez przedsiębiorcę. Strona zaprzestała naruszenia prawa (z treści zawartych w Protokole kontroli (karta nr 2) wynika, że: „W toku kontroli stwierdzono, iż podjęto działania i nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen zostały wyeliminowane”, co organ wziął pod uwagę przy ocenie materiału dowodowego w toku prowadzonego postępowania odwoławczego. Jednakże należy mieć na względzie, że ww. przesłanki muszą być spełnione

łącznie, by organ mógł odstąpić od wymierzenia kary. Natomiast, w niniejszym przypadku nie spełniono wymaganego warunku kumulatywności tychże przestępstw.

Nie została spełniona również przesłanka druga zawarta w pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przestępstw faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie organu drugiej instancji brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji i umorzenia postępowania czy też podstaw do odstąpienia od zastosowania sankcji i poprzestania jedynie na pouczeniu.

Jednocześnie, w tym miejscu wskazać należy, iż w myśl art. 67a § 1 ustawy dnia 29 sierpnia 1997 r. - *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1540, z późn. zm.), zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy mieć na uwadze, iż kara pieniężna wymierzana na gruncie przepisów ustawy o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tzn. być skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca w myśl art. 8 dyrektywy nr 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie *ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom* (Dz. Urz. UE L z 1998 r. Nr 80). Skuteczność kary przejawia się możliwością jej nałożenia i wyegzekwowania. Aby kara była odstrasżająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, a więc winna stanowić ostrzeżenie dla przedsiębiorcy, mające na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, tj. właściwa do osiągnięcia zakładanego celu jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami, jak również kara powinna być możliwie

najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele kary powinny być uwzględniane łącznie, co też miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Konkludując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów o informowaniu o cenach i ich uwidacznianiu skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Podkarpackiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, zarówno łagodzących, jak i obciążających, w szczególności stopień naruszenia, dotychczasową działalność oraz wielkość osiąganego przychodu, jak również rozważył przesłanki określone w art. 189f Kpa. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Rzeszowie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. w terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowo-

administracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1540, z późn. zm.).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/